



DET KONGELIGE  
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Nes kommune  
postmottak@nes.kommune.no

Deres ref.  
2012/529-15

Vår ref.  
17/3061

Dato  
24.05.2017

**Klage fra Nes kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Øst politidistrikts lokale struktur**

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 9. mars 2017 fra Nes kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Nes kommune:

*«Sammenslåing av lensmannsdistriktene Eidsvoll og Hurdal, og Nes, til Eidsvoll lensmannsdistrikt. Lensmannsdistriktet har følgende tjenestesteder: Eidsvoll og Hurdal lensmannskontor og Nes lensmannskontor.*

*Administrasjonssted er lagt til Eidsvoll. Lensmannsdistriktet vil ivareta politimessige og sivilrettslige gjøremål for kommunene Eidsvoll, Hurdal, og Nes.»*

Politidirektoratet har i brev av 30. mars 2017 oversendt klagen fra Nes kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Nes kommune og Øst politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Nes kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

Postadresse  
Postboks 8005 Dep  
0030 Oslo  
0030 Oslo

Kontoradresse  
Gullhaug Torg 4A  
0484 Oslo

Telefon - sentralbord  
22 24 90 90  
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler  
Jan Inge Helgheim  
22 24 55 91  
jan-inge.helgheim@jd.dep.no

## 1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

*«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».*

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politidistrikter, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer og politistasjoner.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

Som en del av nærpolitireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpolti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt, samt nasjonale diskusjoner underveis i politidirektørens nasjonale ledergruppe (NLG).

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

## 2. Anførsler fra kommunen

I brev av 9. mars 2017 fra Nes kommune krever kommunen at Politidirektoratets beslutning endres og at Nes lensmannsdistrikt og lensmannskontor opprettholdes som i dag. Dersom det organiseres som et tjenestested under Eidsvoll, vil dette være starten

på en trinnvis nedleggelse av kontoret, og en slik organisering vil ikke være i tråd med nærpolitireformens mål.

### **3. Anførsler fra berørte kommuner**

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd. Politidirektoratet opplyser at to av 38 kommuner i Øst politidistrikt har kommet med synspunkter på klagen fra Nes kommune. Dette er henholdsvis Oppegård kommune og Ski kommune.

Oppegård kommune:

*«Oppegård kommune forventer at ressursene i Øst politidistrikt blir riktig fordelt i forhold til behovene, og at det er tilsvarende tjenestestedsstruktur i hele distriktet. I Follo ble mindre tjenestesteder avvirket for flere år siden. Oppegård kommune forventer at nærpolitireformen medfører økt ressurstilgang og styrking av politiarbeidet i Oppegård, samt at det etableres en geografisk driftsenhet (GDE) i Follo (Ski). Evt. opprettholdelse av mindre tjenestesteder må ikke gjøres på bekostning av disse hensynene».*

Ski kommune har tilsvarende uttalelse som Oppegård kommune.

### **4. Politidirektoratets vurdering**

Politidirektoratet har i brev av 30. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Nes kommune.

Gjennom målene i Nærpolitireformen skal politiet i mye større grad oppsøke publikum der de er og levere tjenester med høyere kvalitet enn tidligere. Det være seg politioperative tjenester, etterforskning og ikke minst i det forebyggende arbeidet. Publikum skal få den hjelp og bistand politiet kan gi, når de trenger det.

Målsetningen er og har hele tiden vært at innbyggerne i Nes kommune minst skal få et like godt totalt tjenestetilbud som tidligere. Endringen i strukturen medfører at Nes lensmannskontor som organisatorisk enhet avvikles og at det blir Eidsvoll lensmannsdistrikt som overtar ansvaret for det totale tjenestetilbudet til publikum.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om endringer i lensmannsdistriktene i Øst politidistrikt, er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess med involvering av kommuner og fagforeninger lokalt. Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Nes kommune, og politimesterens synspunkter i brev av 15. mars 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Nes kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn

at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpoltireformens målsettinger.

Berørte kommuner er forelagt klagen fra Nes kommune, og Politidirektoratet har vurdert innspillene fra Oppegård kommune og Ski kommune. Etter direktoratets vurdering fremkommer det ikke opplysninger i tilbakemeldingene fra disse kommunene som tilsier en endret vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilrådingen fra politimesteren i Øst politidistrikt om endringer i den lokale strukturen.

## **5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse**

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet. Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd. For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet, med henvisning til politimesterens tilsvarende datert 15. mars 2017, redegjort for den forutgående prosessen for dette i Øst politidistrikt. Det fremkommer her at politimesteren har gjennomført en omfattende prosess for å involvere kommuner, ansatte, organisasjoner og verne-tjenesten i arbeidet med å få et godt beslutningsgrunnlag.

Det har vært avholdt en rekke møter med kommunene og alle kommunene ble invitert til å delta i styringsgruppen. I samråd med kommunene i Øst, ble det avklart at kommunene ønsket å bli representert gjennom distriktets totalt 7 regioner. For regionen Øvre Romerike Utvikling, som Nes kommune er en del av, er det ordføreren i Nes kommune som har representert regionen. Ordføreren har vært kalt inn til alle møtene i styringsgruppen, det første i juni 2016, men møtte riktignok ikke på dette møtet. Alle saksdokumenter og referater har vært tilgjengelig, samt at det gjennom høsten har den lokale strukturen vært fast punkt på møteagendaen. Leder for arbeidsgruppen som utredet et forslag til ny struktur deltok på samtlige møter og informerte om gruppens arbeid, status og fremdrift.

Under møte i styringsgruppen den 16. september 2016, møtte regionen med totalt tre ordførere, herunder ordføreren i Nes. Dette fordi man mente at informasjon,

involvering og prosess var for dårlig. Det kom frem under møtet at de andre regionene hadde et avklart forhold til hvordan man representerte sin region, mens det var tydelig at samme interne prosess var mangelfull i region Øvre Romerike Utvikling, noe ordføreren i Nes også tok selvkritikk på. På neste møte i styringsgruppen hvor arbeidsgruppen for lokal struktur la frem sin rapport, var regionen representert med ordføreren på Eidsvoll.

Det ble gjennomført en høringskonferanse 4. november 2016, hvor kommuner og fagforeninger var invitert. Forut for utsendelse av forslaget om lokal struktur, samt i høringsperioden, gjennomførte politimester og prosjektleder en rekke informasjonsmøter i kommunene.

Det har gjennom hele høsten vært et stående tilbud fra politimesteren om å komme ut til kommunene for å informere om reformen og prosesser. Dette har også blitt kommunisert i styringsgruppemøtene. Mange kommuner har benyttet seg av tilbudet, men det har altså vært basert på at kommunene selv har bedt om dette.

Politimesterens forslag til ny inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt i Øst politidistrikt forsøker å balansere oppgaver, kvalitet og lokal tilstedeværelse gjennom en mer effektiv ressursutnyttelse. Forslaget medfører noe størrelsesmessig variasjon mellom de ulike lensmanns- og politistasjonsdistriktene, men de minste enhetene er likevel vurdert til å være dimensjonert og lokalisert slik at tjenestetilbudet til publikum vil kunne bli minst like godt som i dagens organisering.

Etter departementets vurdering vil etablering av større tjenesteenheter legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet omdisponering av ressurser til operativ tjeneste, herunder vil økt patruljevirkosomhet kunne gi kortere responstid.

Som beskrevet i høringsnotatet og tilrådingen fra politimesteren, vil Øst politidistrikt så snart organisering er avklart og igangsatt, gå i dialog med Nes kommune for å utvikle det fremtidige samarbeidet som er nødvendig for å kunne gi innbyggerne i Nes det tilbudet som nærpolitireformen legger opp til.

Departementet vil for øvrig bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, politistasjonsdistriktet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

**Departementet finner, etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets vedtak om ny tjenestestedsstruktur for Nes kommune i Øst politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.**

**Klagen tas ikke til følge.**

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass  
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud  
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

*Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur*